

Vejledning: pattedyrstællinger

Baggrund

Når der skal tælles nataktive pattedyr, udnyttes det, at dyrenes øjne reflekterer lys i mørke. Derfor starter en pattedyrstælling ca. 1,5 time efter solnedgang.

Der tælles 2-3 gange i perioden 1. marts til 15. april og 2-3 gange i september. I tællelavene afsættes der ca. 10 km tællerute. I markvildtlavene skal der tælles 1 km pr. 100 ha. Det vil sige, at der i et område på 1000 ha skal afsættes en rute på 10 km.

Vildt- og naturkonsulenten udpeger sammen med lavet en rute, hvorfra der kan tælles indenfor lavet. Ruten placeres så observationerne gøres fra offentlig tilgængelig vej. Vildt- og naturkonsulenten er med til at sikre, at ruten dækker områdets terræn, og udformer det kortmateriale, der skal bruges i forbindelse med optællingerne.

Takseringsholdet består af to-tre personer, hvor en kører bilen og en-to lyser på markerne langs ruten med håndholdte projektører. Kortholderen noterer de observerede vildtarter på det udleveret kort.

Optællingsruterne gennemkøres i tilpas langsom fart evt. med stop hvis terrænet er vanskeligt. Det er en stor fordel at medbringe en kikkert, da det kan være nødvendigt for en sikker artsbestemmelse.

Efter endt tælling indtastes data i en elektronisk database. Vildt- og naturkonsulenten er behjælpelig med at få oprettet den ansvarlige som bruger, og kan give en instruktion i hvordan systemet bruges.

Når data er indberettet, gives der besked herom til markvildtrådgiveren, så Danmarks Jægerforbund kan følge op på om data er modtaget, og gøre klar til videre behandling. Det originale kort skal derudover altid videregives til markvildtrådgiveren.

Sådan foretager du dine observationer under pattedyrstællinger

1. Vildt- og naturkonsulenten udarbejder kortmateriale til tællingerne. Der skal skaffes 2-3 personer, en bil, to projektørlamper, en kikkert og printet kortmateriale. På kortet er der indtegnet afstandslinjer, som går parallelt med takseringslinjen med 30 meters intervaller - det vil sige i henholdsvis 30, 60, 90, 120 og 150 meter.
2. Inden tællingen påbegyndes noteres følgende på kortet:
 - Hvem har foretaget tællingen, samt kontaktoplysninger på vedkommende
 - Dato for tælling
 - Tidspunkt på dagen
 - Vejrforhold (vind, temperatur, nedbør)

Vend

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

3. Ruten køres igennem med tilpas lav hastighed, mens der lyses ca. 150 meter ud fra hver side af bilen, på de tilstødende åbne flader i landskabet. Der bruges evt. en kikkert til artsbestemmelse. Når der spottes et dyr, noteres følgende oplysninger på det medbragte kort. Det er vigtigt for datakvaliteten, at det observerede stykke vildt indtegnes præcist. Der skal her tages udgangspunkt i afstandslinjer og landskabelementer:

- Position
- Art
- Antal

Hare og rovdyr noteres som enkelte individer med et enkelt symbol. Hjortevildtet færdes ofte i grupper, så her noterer gruppen med et enkelt symbol og antallet noteres som en bemærkning.

Art	Symbol på feltkortet
Hare	Kryds
Ræv	Firkant - Ræv
Rådyr	Cirkel - Rå
Dådyr	Cirkel - Då
Kronstyr	Cirkel - Kron
Grævling	Firkant - Græv
Ilder	Firkant - Ilder
Mårhund	Firkant - Mårhund
Skovmår	Firkant - Skovmår
Husmår	Firkant - Husmår
Huskat	Firkant - Kat
Mink	Firkant - Mink
Kanin	Trekant - Kanin
Odder	Firkant - Odder

Det er en fordel, hvis de lokale beboere og det lokale politi orienteres inden en tælling, da naboer eller forbigående kan opleve utryghed ved natlysning. Vis hensyn - lys ikke ind på ejendomme og andre trafikanter.

For at de indsamlede observationer kan blive brugt videnskabeligt, er det vigtigt at lave en ret præcis afstandsbedømmelse.

Det er ikke vigtigt, om en observation bliver noteret på den præcise afstand fra tællelinjen. Men det er vigtigt, at man noterer observationen i det korrekte afstandsinterval - f.eks. registreres en hare, som du vurderede at være 41 meter ude i 30-60 meter intervallet.

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**